

De NFC is bedoeld om te bewerkstelligen 'dat de belangen van zowel franchisenemers als franchisegevers in het kader van hun onderlinge samenwerking evenwichtig worden behartigd'. Ik zie als franchisegever tot mijn grote teleurstelling dat de NFC is doorgeslagen in de richting van de bescherming van de franchisenemer. De NFC is dan ook in de periode van zijn lancering in februari 2016 tot nu nauwelijks van toepassing verklaard op franchise relaties. Toen de NFC door de praktijk niet werd omarmd, deelde het ministerie van EZ eind november 2016 mee dat het de NFC in een wet zou verankeren door een nieuw onderdeel aan Boek 7 van het BW toe te voegen en daarin via een AMvB 'een versie van de NFC' van toepassing te verklaren. Het is nog steeds onduidelijk of dat de voorliggende versie zal zijn, of dat er nog aan wordt gesleuteld.

In de internetconsultatie staat de inhoud van de NFC zelf niet ter discussie. Als dit voorstel wet wordt, worden aan het Nederlandse verbintenissenrecht regels toegevoegd waarvan de inhoud nog niet bekend is, en die bovendien door de minister kunnen worden gewijzigd. Dat draagt niet bij aan de rechtszekerheid. Ik voorzie een grote hoeveelheid procedures met een ongewisse uitkomst. De NFC is immers geschreven als een gedragscode, en schrijft voor dat 'partijen moeten handelen naar redelijkheid en billijkheid'. De NFC bevat ook geen klachtenregeling, zodat een franchisenemer die een artikel vernietigt zelf naar de burgerlijke rechter moet. Hoe de rechter met dergelijke vernietigingen en met de uitlegverplichting zal omgaan, is onduidelijk. Dat de toelichting bij een aantal artikelen van de NFC ook weer regels lijkt te bevatten, maakt het er niet duidelijker op. Wat geldt er nu? Tegelijkertijd bevat de in februari 2016 bekendgemaakte NFC zoveel verplichtingen voor franchisegevers, dat deze er — na invoering van de wet — ook van af zouden kunnen zien nog franchiserelaties aan te gaan. In dat geval schiet de wet geheel aan zijn doel voorbij. Ik ben een franchisegever. Ik herken mij totaal niet in het beeld dat er hardnekkige problemen in de franchisector en structurele onevenwichtigheden in de verhouding tussen franchisenemers en franchisegevers zijn. Dit constateer ik bij mijn eigen formule en bij die van collega franchise formules waar ik contact mee onderhoud. Ik mis de feitelijke onderbouwing daarvan ook in het wetsvoorstel.

Het wetsvoorstel en de NFC zijn gebaseerd op incidenten (die notabele uitzonderingen vormen!) in sommige delen van de markt en al helemaal niet bij de dienstensector waarin ik actief ben. Franchise is geen gelijke relatie of partnership, wel een commerciële samenwerking waarbij twee zelfstandige ondernemers ieder opereren binnen hun eigen onderneming. De verantwoordelijkheid van de franchisegever ligt bij de ontwikkeling en bescherming van de formule en van franchisenemer bij het uitbaten van de onderneming.

Ik ben vóór zelfregulering, maar tegen de wettelijke verankering van de NFC in de huidige vorm. Als zelfregulering een gepasseerd station is, hang dan niet NFC 2016 met een AMvB in een wet, maar maak dan een echte franchisewet. Dat is democratischer, duidelijker en beter dan een wet én een separate code met daarop een aparte toelichting, waarin veel open normen staan en die tegenstrijdigheden bevatten die dus tot onduidelijke situaties zullen leiden met veel meer rechtszaken dan nu.

De huidige NFC leidt dus tot juridisering van de relatie met mijn franchisenemers, zorgt dat ik de zeggenschap over mijn formule verlies maar vergroot mijn zorgplicht naar franchisenemers, tast het huidige verdienmodel aan en remt mijn groei- en innovatiemogelijkheden als formule-eigenaar. Verder nemen onze gezamenlijke kosten toe en moet ik maatregelen nemen om de risico's die eenzijdig bij mij worden geplaatst (financieel) af te dekken. Ik concludeer dat mijn belangen in het proces van totstandkoming van de NFC niet zijn meegenomen door degenen die de NFC hebben geschreven. Dit is droevig om te lezen na alles wat met keihard werken is opgebouwd.

Indien dit door de overheid in huidige vorm wordt doorgedrukt, kan dit voor mij een reden zijn om dan alleen nog eigen filialen te gaan openen in de toekomst en voor franchising naar het buitenland uit te wijken.

Dat zou ik uitermate betreuren omdat ik juist heilig geloof in de essentie van franchising: samenwerking tussen 2 contractpartijen met duidelijke rechten en plichten die in de franchiseovereenkomst staan en die beide partijen bij volle verstand ondertekenen. Het past ook helemaal niet in deze tijd om een betuttelende overheid nog meer regels te zien opleggen in plaats van versoepeling van arbeidsovereenkomsten en franchiseovereenkomsten. Dit is een heel slecht signaal naar alle ondernemende franchisegevers die voor veel werkgelegenheid zorgen in Nederland.